

отримує можливість проаналізувати поведінку людей і знайти витоки тих чи інших транзакцій. Це дозволяє уникнути глухих кутів у стосунках, навчитися краще комунікувати та стати хорошим співрозмовником.

Література:

1. *Українська асоціація транзакційного аналізу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uata.org.ua/>*
2. *Берн Е. Ігри, у які грають люди / Ерік Берн. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. — 256 с.*

Рак О.Ю., Пукаляк О.Р.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Інформаційна війна на сьогодні стала одним з найнебезпечніших видів зброї. Користуватися компроматами, виливанням бруду, підкиданням неправдивої інформації, намагання за допомогою інформації ввести в оману стало для багатьох сенсом життя.

Інформація має вплив на маси, тобто за умови вдалого маніпулювання свідомістю мас можна досягти практично будь-якої мети: знищити опонента, прибрати з дороги конкурентів чи розпалити війну, як це було з Іраком.

Що ж, журналісти тримають у руках зброю, тільки не завжди використовують її за призначенням.

Мета інформаційної війни — послабити моральні і матеріальні сили супротивника або конкурента та посилити власні. Вона передбачає заходи пропагандистського впливу на свідомість людини в ідеологічній та емоційній галузях.

Головне завдання інформаційних війн полягає в маніпулюванні масами. Мета такої маніпуляції найчастіше полягає у внесенні у суспільну та індивідуальну свідомість ворожих, шкідливих ідей та поглядів, дезорієнтації та дезінформації мас, послабленні певних переконань, звичаїв, задля виставлення як єдиновірних власних, а також у залякуванні свого народу образом ворога, або ж у залякуванні супротивника своєю могутністю. Зрештою, останнім, але не менш важливим завданням є забезпечення ринку збуту для своєї економіки. У цьому випадку інформаційна війна є складовою частиною конкурентної боротьби [1].

Саме тому, на мою думку, ця тема є надзвичайно важливою та актуальною для дослідження.

Проаналізувавши наукові праці за темою інформаційної війни, виявила, що їх багато, але всі вони не завжди враховують особливості реалій сьогодення. Серед зарубіжних учених першими, хто почав розглядати інформаційну війну, були Дж. Стейна і Р. Шафранський, які заговорили про інформаційну війну як про досягнення національних цілей за допомогою інформації. Теоретичні аспекти пострадянської інформаційної війни розглядали такі вчені, як Г.Г. Почепцов, І.І. Завадський, Н.І. Панарін, Д.А. Швецов та С.П. Расторгуєв. Незважаючи на досить значний обсяг робіт за темою інформаційної війни, на сьогоднішній день бракує робіт, які б розглядали інформаційну війну з точки зору механізму впливу та формування громадської думки. Що й підштовхнуло мене до аналізу і вивчення даної теми.

Взагалі, розглядаючи цю проблему, можна звернути увагу на те, що подібні комунікативні технології багато чому можуть ідентифікуватися із пропагандистськими технологіями. Хоча треба й враховувати різницю між ними. Якщо пропаганда націлена більше на почуття і емоції людей, то комунікація впливає на людський розум. У цьому і полягає, на мою думку, основна відмінність пропаганди від комунікації.

Цікаво, що пропаганда умовно ділиться на «білу», «сіру» і «чорну». Якщо розглядати «білу» пропаганду, то відмінностей від комунікації практично немає. Вона є відкритою, використовує перевірені дані і не приховує свої цілі. І цим самим дуже схожа на комунікацію.

Основні відмінності пропаганди від комунікації можна побачити, якщо розглядати «сіру» і «чорну» пропаганду. Найчастіше така пропаганда не вказує певного джерела інформації, використовує неперевірені відомості, прагне ввести людей в оману або ґрунтується на справжнісінькому обмані. У цьому і полягає та сама грань між відмінностями цих двох понять. Формування суспільної свідомості за допомогою суб'єктів інформаційної війни з використанням методів психологічного впливу стає найбільш ефективним способом контролю і маніпуляції як всередині держави, так і за її межами.

Головна зброя, яку використовує інформаційна війна, це специфічна інформаційна зброя, що представляє собою засоби знищення, перекручення або розкрадання інформаційних масивів, добування з них необхідної інформації після подолання систем захисту, обмеження або заборони доступу до них законних користувачів, дезорганізації роботи технічних засобів, виведення з ладу телекомунікаційних мереж, комп'ютерних систем, усього високо технологічного забезпечення життя суспільства і функціонування держави.

Для того щоб ефективніше впливати на свідомість людей, найчастіше ЗМІ використовують різноманітні техніки впливу на громадську думку. В першу чергу – це подача величезної кількості матеріалу, щоб глядач не

зрозумів суті проблеми. Наступне – це спотворення картини і подання неповної частини ситуації. Також можуть подавати неправдиву інформацію, або ж з особистими припущеннями і здогадками.

Висновки. Інформаційні війни на нинішньому рівні вже стали частиною сьогоденних реалій. У результаті відповідного висвітлення подій ЗМІ, через різні джерела у населення складається певне уявлення про ту чи іншу країну (яскравий приклад – зміна відношення росіян до українців після інформаційної війни на телебаченні). Таким чином, імідж країни продуктивно створюється мовними ЗМІ. Засоби масової інформації мають значну кількість прийомів впливу на суспільну свідомість. Інформаційна війна виступає засобом для досягнення будь-якої мети сторони, яка веде цю війну. Як і будь-який засіб, інформаційна війна призначена для виконання певних функцій, а саме – для контролю громадською думкою та масовою свідомістю і їх певною корекцією.

Література:

1. *Інформаційна війна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0*

2. *Полторак В.А. Соціологія общественного мнения: Учебное пособие / В.А. Полторак. – К.; Д.: Центр «Соціополис»; Издательство «Арт-Пресс», 2000. – 264 с.*

Тези надіслані 25 лютого 2019 року

Романець Зоя Олексіївна

ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСОБИСТОСТІ ЯК ЗАСАДНИЧИМ ФАКТОРОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ БЛАГОПОЛУЧЧЯ

Розвиток, становлення і формування особистості у значній мірі залежить від соціального оточення, від його впливу. У першу чергу йдеться про сім'ю як головний інститут соціалізації особистості, яка повинна забезпечувати вимоги другого принципу Декларації прав дитини, прийнятої резолюцією 1386 ((XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року, згідно з яким «дитині законом та іншими засобами має бути забезпечений спеціальний захист і надані можливості та сприятливі умови, що дадуть їй змогу